

Verksamhetsplan 2023 för Äldrenämnden

Handläggare
Eva-Lena Eirefelt
och Anders Håkansson
Telefon: 0850836200

Till
Äldrenämnden
31 januari 2023

Verksamhetsplan 2023 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2023 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden ansöker om medel för en särskild kompetensutvecklingsinsats (KUS) enligt bilaga 6 av en summa om 0,3 mnkr.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Innehållsförteckning

Inledning	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	17
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	20
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	27

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	31
Redovisning av ekonomi.....	33
Nämndens ekonomiska förutsättningar	33
Investeringar	35
Systematiskt kvalitetsarbete.....	35

Bilagor

Bilaga 1: 01 - ÄN VP 2023

Bilaga 2: 02 - Plan för upphandling 2023

Bilaga 3: 03 - System för intern kontroll 2023

Bilaga 4: 04 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 5: 05 - Kompetensförsörjningsplan 2023

Bilaga 6: 06 - Ansökan KUS

Inledning

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 265,5 mnkr netto för 2023 års verksamhet. Detta är en ökning med 21,1 mnkr i jämförelse med år 2022.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument. Kommunfullmäktige har i budget 2023 fastställt tre inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Äldrenämndens uppdrag och ansvar

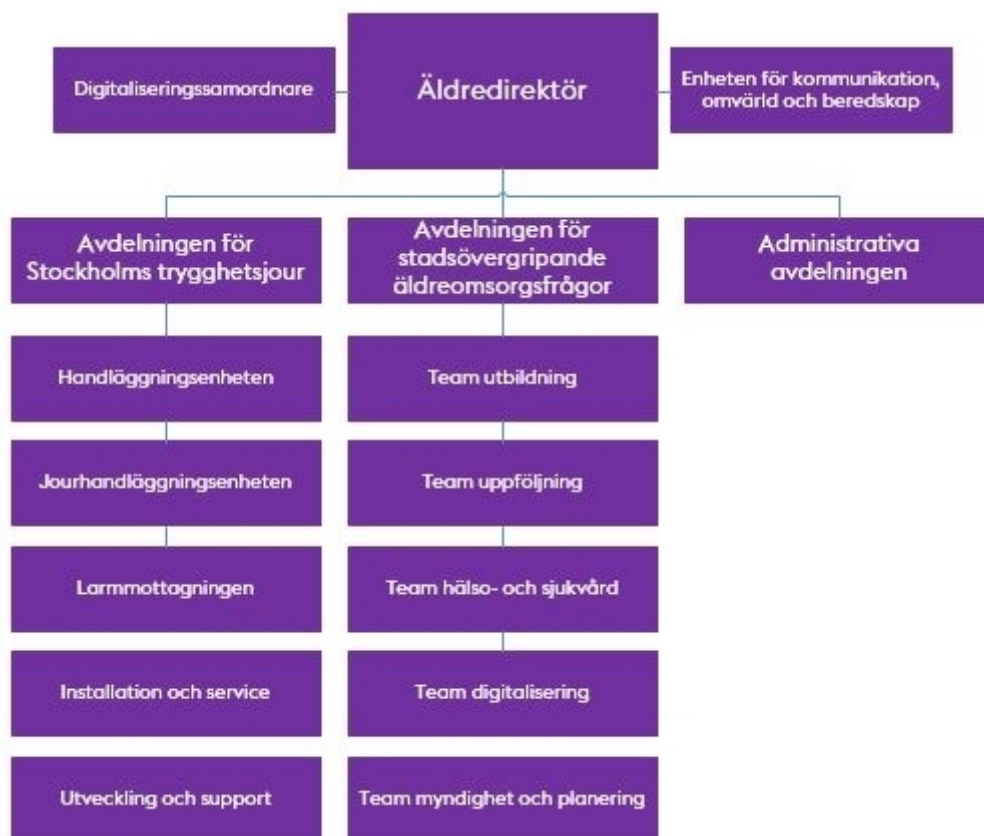
Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. Nämnden ansvarar för uppföljning, utvärdering och utveckling av stadens äldreomsorg. I samarbete med stadsdelsnämnderna leder och samordnar nämnden arbetet inom områdena digitalisering, karriärvägar och övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling av medarbetarna i äldreomsorgen. För att säkerställa likställigheten inom stadens äldreomsorg sker uppföljning av myndighetsutövningen och för att följa upp kvaliteten i verksamheten, oavsett utförare, genomförs inspektioner och kvalitetsobservationer. Nämnden ansvarar för genomförandet av centrala upphandlingar enligt lag om valfrihet (LOV) samt för centrala upphandlingar av vård- och omsorgsboenden och korttidsplatser för äldre enligt lag om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingarna av vård- och omsorgsboenden har tidigare hanterats av kommunstyrelsen men flyttas nu till äldrenämnden. I nämndens ansvar ingår att samordna arbetet med stadens boendeplan och årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet. Nämnden ansvarar också för att utveckla och effektivisera den verksamhetsnära förvaltningen av sociala system. Vidare ansvarar nämnden genom avdelningen Stockholms trygghetsjour för myndighetsutövning, råd och stöd till äldre och personer med funktionsnedsättning samt arbetsledning till stadens omsorgspersonal under jourtid. I ansvaret ingår hantering av trygghetslarm och nyckelfri hemtjänst samt köhanteringssystemet för vård och omsorgsboende, servicehus och korttidsvård.

Äldrenämnden

Äldrenämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige (KF) utser ledamöter och ersättare i nämnden. Äldrenämnden leds av ordförande Robert Mjörnberg (V) och vice ordförande Nike Örbrink (KD).

Äldreförvaltningens organisation

Äldreförvaltningens organisation består av tre avdelningar: Avdelningen Stockholms trygghetsjour med fem enheter, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor med fem team, administrativa avdelningen och därutöver enheten för kommunikation, omvärld och beredskap samt en digitaliseringssamordnare. Sammanlagt arbetar cirka 170 medarbetare inom förvaltningen varav drygt 100 personer inom avdelningen Stockholms Trygghetsjour.

Äldreförvaltningen planerar att under 2023 inrätta en ny avdelning för digitalisering och IT. Avdelningen ska leda och samordna stadsövergripande initiativ inom digitalisering och innovation samt utgöra ett internt stöd för äldreförvaltningens verksamheter.

Verksamhetsplanens disposition

Äldrenämndens verksamhetsplan beskriver hur förvaltningen ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämnden har fastställt nämndmål som stödjer och konkretiserar fullmäktiges mål. Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål beskrivs vilka områden nämnden prioriterar för att målen ska nås.

I nämndens verksamhetsplan har uppdragen från budgeten lagts in som aktiviteter under relevanta nämndmål. Dessa kommer under året att följas upp genom rapportering under respektive aktivitet. Redogörelse för nämndens arbete för att nå målen beskrivs i huvudsak under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, med nämndmålen som underrubriker.

I kommunfullmäktiges budget anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldrenämndens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de direktiv som berör förvaltningen under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Andra direktiv är inte lika konkreta och har därför inte samma specifika

måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden. Nämnden verkar för att äldreomsorgen ska vara jämställd, tillgänglig och likvärdig. Nämnden fortsätter utveckla arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för att de äldre ska kunna leva ett självständigt och tryggt liv utifrån sina individuella förutsättningar. Genom att kontinuerligt följa upp och utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen verkar nämnden för att äldre ska uppleva trygghet, meningsfullhet och en god omsorg. Att få hjälp av samma personer, på samma sätt och vid samma tid kan bidra till ökad trygghet och kvalitet hos den enskilde. Äldreförvaltningen ska i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utreda hur behovet och förutsättningarna ser ut för att stärka kontinuiteten inom hemtjänsten i egen regi.

Det långsiktiga arbetet med äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa och/eller har en missbruksproblematik samt äldre som utsätts för våld i nära relation fortsätter. Långsiktigt förebyggande arbete och stödjande insatser prioriteras för att undvika att personer hamnar i hemlöshet och att de som blivit hemlösa kan komma vidare till en varaktig boendeform. Äldreförvaltningen ska tillsammans med socialförvaltningen ta fram en nollvision för hemlöshet.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Äldrenämnden bidrar i arbetet för ett grönt och fossilfritt Stockholm genom att följa Stockholms stad Miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad i de delar som berör förvaltningen. Förvaltningens medarbetare är välinformerade om hur olika sorters avfall ska hanteras och medarbetarna åker kollektivt, går, cyklar eller åker tjänstebil utifrån uppdragets karaktär. Förvaltningen ska utreda vad som krävs för att säkerställa fossilfria transporter inom hemtjänsten.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och giva ekonomiska ramar. Nämnden kommer att arbeta med att öka intresset för att arbeta inom äldreomsorgen. Nämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov. Detta görs genom att inventera och kartlägga befintliga bostäder för äldre samt undersöka målgruppens behov och efterfrågan. Utifrån detta görs en framtida boendeplanering för att möta äldres behov av särskilt boende och så att alla över 65 år som vill ha seniorbostäder erbjuds detta. Nämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen genom att tillhandahålla olika utbildningar. Arbetet med välfärdsteknik inom äldreomsorgen intensifieras, utvecklas och samordnas så att tekniken utvecklas. Nämnden bidrar till en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen Stockholms Trygghetsjour, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 25 januari 2023. Kommunstyrelsen pensionärsråd har tagit del av ärendet den 24 januari 2023.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden genom att arbeta mot de tre verksamhetsområdesmålen:

- Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst
- Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet
- Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur, idrotts- och föreningsliv

Under respektive verksamhetsområdesmål och nämndmål redovisas förvaltningens prioriteringar och utvecklingsområden för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

1.3.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande, hälsofrämjande och stödjande insatser för äldre

Sociala besök och motverka ensamhet

För att främja sociala upplevelser och minska ensamhet och social isolering bland äldre ska förvaltningen samarbeta med bland annat civilsamhället, stadsdelsförvaltningarna, kulturförvaltningen och med idrottsförvaltningen.

Förvaltningen fortsätter arbetet med ungdomsbesök och seniorbesök på vård- och omsorgsboende och servicehus.

Aktivitetscenter och öppna mötesplatser

Förvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att skapa och utveckla aktivitetscenter och öppna mötesplatser genom fortsatta nätverksträffar och samverkan inom staden. Ett utvecklingsområde är att enheterna når ut till de äldre som behöver extra stöd exempelvis genom samtalsgrupper för personer som nyligen fått en demensdiagnos, upplever ofrivillig ensamhet eller nedstämdhet.

Förebyggande och rehabiliterande insatser

Förvaltningen fortsätter arbetet i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och idrottsförvaltningen för att stärka arbetet med de hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatserna. För seniorer i ordinärt boende planeras för en hälsovecka och en seniordag tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och idrottsförvaltningen. Spridning av e-tjänsten och applikationen Hållbar hälsa kommer vara en del i detta.

I samverkan med Karolinska Institutet ska evidensbaserade metoder i vardagsrehabilitering provas i det dagliga arbetet.

Handlingsplan för socialsekreterare och biståndshandläggare

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna att revidera handlingsplanen för att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare.

Utskrivning från slutenvården

För att säkerställa att lagstiftning och regionala överenskommelser kring utskrivningsklara patienter från slutenvård infrias ska äldreförvaltningen fortsätta utveckla tryggt mottagande i hemmet. Tryggt mottagande fyller en viktig funktion för den enskilde genom att koordinera insatser från olika vårdgivare och göra hemgången trygg och säker i utskrivningsprocessen från slutenvården. Förvaltningen kommer även verka för en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm.

Äldre som tillhör sårbara grupper

Det långsiktiga arbetet med äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa och/eller har en missbruksproblematik samt äldre som utsätts för våld i nära relation fortsätter. Förvaltningens arbete med att tillgängliggöra personligt ombud för äldre med psykisk funktionsnedsättning kommer också fortsätta. Samverkan och samhandläggning mellan stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsområden behöver stärkas för att den enskildes behov ska kunna tillgodoses ur ett helhetsperspektiv. Det finns ett fortsatt behov av kompetenshöjande insatser bland äldreomsorgens medarbetare. En särskilt viktig målgrupp för utbildningsinsatser och handledning är medarbetare inom hemtjänsten och stadens förebyggande verksamheter som i sitt arbete möter äldre som är särskilt sårbara.

Anhörigstöd

Inom äldreförvaltningen och socialförvaltningen pågår ett arbete utifrån "Stadens program för stöd till anhöriga 2021-2024." Syftet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst och äldreomsorg med målsättningen att anhöriga har en bra livssituation, en god fysisk och psykisk hälsa samt får likvärdiga insatser oavsett var i staden de bor. Äldreförvaltningen kommer i samverkan med socialförvaltningen fortsätta förvalta stadens program för stöd till anhöriga och i samverkan med stadsdelsförvaltningarna fortsätta utveckla arbetet med anhörigstöd och anhörigportal. Syftet är att ge närstående stöd, vägledning och genom dialog besvara frågor.

God och nära vård

Förvaltningen ska tillsammans med socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen leda arbetet med god och nära vård. Förvaltningen kommer att tillsammans med stadsdelsförvaltningarna stadsledningskontoret och i dialog med Region Stockholm, kontinuerligt följa upp och utvärdera omställningen till god och nära vård för att säkerställa en välfungerande vård- och omsorgskedja.

Förvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna i att utveckla processer inom hälso- och sjukvårdsarbetet med den äldres individuella behov i fokus. Dialogen med Region Stockholm, om hur den äldre får en sammanhängande hälso- och sjukvård oavsett huvudman, kommer att intensifieras.

Förvaltningen beaktar "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023" i planeringen av verksamheten bland annat i arbetet med boendepåsen och äldrevänlig stad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen revidera handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare	2023-01-01	2023-12-31
 Socialnämnden, äldrenämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en gemensam målbild och handlingsplan för stadens fortsatta arbete i omställningen till en god och nära vård	2023-01-01	2023-08-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande, hälsofrämjande och stödjande insatser för äldre

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden

Nämnden verkar för att äldreomsorgen ska vara jämställd, tillgänglig och likvärdig. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för att de äldre ska kunna leva ett självständigt och tryggt liv utifrån sina individuella förutsättningar.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har bidragit till minskad ofrivillig ensamhet hos äldre.
- Förvaltningen har bidragit till att de förebyggande och hälsofrämjande insatserna präglas av samverkan och kvalitet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ett aktivt arbete om hur ensamhet och social isolering bland äldre kan minska ska ske bland annat i samarbete med civilsamhället.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta arbetet med utbildning inom rehabiliterande arbetssätt i syfte att säkerställa att de rehabiliterande insatserna i ökad utsträckning sker i samverkan med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta att stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta att utveckla medarbetarnas kompetens i arbetet med äldre personer som tillhör sårbara grupper.	2023-01-01	2023-12-31
Förtydliga i boendeplaneringen behoven av underhåll i vård- och omsorgsboenden samt de behov av evakueringsplatser detta skapar.	2023-01-01	2023-12-31
I boendeplaneringen planera för kommunalt ägande av vård- och omsorgsboenden (60/40-principen).	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med stadsdelsförvaltningarna och idrottsförvaltningen stärka arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med stadsdelsförvaltningarna utveckla arbetet med sociala besök i äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31
I samverkan med stadsdelsförvaltningarna fortsätta förvalta stadens program för stöd till anhöriga samt fortsätta utveckla arbetet med anhörigstöd och anhörigportal.	2023-01-01	2023-12-31
Leda arbetet med omställningen till en god och nära vård i samverkan med social- och utbildningsförvaltningen.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stödja stadsdelsförvaltningarna i arbete med att skapa och utveckla aktivitetscenter i anslutning till seniorboenden, sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre som möjliggör social gemenskap och mänskliga möten.	2023-01-01	2023-12-31
Stödja stadsdelsförvaltningarna i stadens hälso- och sjukvårdsarbete och intensivifiera dialogen med regionen om gränssnittet på särskilt boende.	2023-01-01	2023-12-31
Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna fortsätta arbetet för att nå personer med missbruksproblematik med eller utan psykisk ohälsa. Stadens drogfria akutboendeplatser och möjligheten för denna målgrupp att erbjudas denna insats ska utredas.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

1.4.1 Äldrenämnden bidrar till att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och stor trygghet.

Färdplan för äldreomsorgens utveckling

Färdplan för äldreomsorgens utveckling är näst efter budgeten Stockholms stads viktigaste styrdokument för äldreomsorgens strategiska utvecklingsarbete. Med utgångspunkt i bland annat slutsatserna i äldreomsorgens årsrapport med analys av viktiga utvecklingsområden och bedömning om hur långt arbetet kommit ska äldrenämnden leda arbetet med den årliga revideringen. Under revideringen kommer samråd att ske med stadsdelsnämnderna.

Äldrevänlig stad

Äldrevänlig stad är en långsiktig och hållbar ansats för en tillgänglig och inkluderande stadsmiljö som främjar ett aktivt och självständigt liv för alla äldre med varierande behov och förutsättningar. För att nå målet med äldrevänlig stad har fem utvecklingsområden identifierats:

- Delaktighet och inflytande,
- samverkan och partnerskap,
- social inkludering,
- bostäder och stadsmiljö samt
- kommunikation och information.

Många av dessa utvecklingsområden ingår i äldrenämndens ordinarie ansvarsområden eller budgetuppdrag redan idag. I syfte att utveckla äldreomsorgen och de förebyggande insatserna ska äldrenämnden analysera effekten av genomförda eller tilltänkta åtgärder inom ramen för äldrevänlig stad.

Samverkan för sammanhållen vård- och omsorg

Äldreförvaltningen fortsätter samverkan med region Stockholm och kommunförbundet Storsthlm i syfte att säkerställa en personcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet.

Samverkansformerna ska utgå från huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg. I uppdraget ingår att stärka samarbetet mellan läkarorganisationer och legitimerad personal på stadens särskilda boenden. Samverkan ska

även leda till utveckling av den palliativa vården och den avancerade sjukvården i hemmet.

Mat och måltider

Mat och måltider är en viktig del av äldreomsorgen och bidrar till en känsla av såväl god omsorg som trygghet. Förvaltningen kommer att erbjuda en webbutbildning för biståndshandläggare kring mat måltider och nutrition samt ta fram stöd till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med digitala måltidsobservationer.

Kvalitetsutveckling av vård- och omsorgsboenden

Ett arbete ska inledas i syfte att utveckla kvaliteten på vård- och omsorgsboenden utifrån ett antal utpekade områden. Några sådana områden är mat och måltider, sociala besök och ökad delaktighet för de äldre. Redan idag ställs höga kvalitetskrav i avtal för privata utförare och i uppdragsbeskrivningen för vård- och omsorgsboenden som drivs i kommunal regi. Förvaltningen kommer därför se över hur kvaliteten kan utvecklas genom att ta till vara på medarbetarnas kompetens och erfarenheter på ett liknande sätt som gjordes inom utvecklingsprojektet för hemtjänst 2016.

Äldres psykiska hälsa och välmående

Psykisk ohälsa är ett samhällsproblem. Många äldre uppger att de har sömnbesvär, ångest, lider av social isolering och/eller ensamhet vilket kan vara riskfaktorer för psykisk ohälsa och suicid. Förvaltningen kommer fortsätta sitt suicidpreventiva arbete med utgångspunkt i "Handlingsplanen för suicidprevention inom äldreomsorgen 2021-2025."

Förvaltningen har i uppdrag att genomföra en utredning av den psykiska ohälsan för boende på stadens egna vård- och omsorgsboenden, och med utgångspunkt från den ta fram förslag på vägar framåt för att stärka den psykiska hälsan. Förvaltningen kan till viss del se att detta uppdrag kan inrymmas som en del i kvalitetsutvecklingsarbetet av vård- och omsorgsboenden som ska inledas under 2023.

Ramtid

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla ramtid inom hemtjänsten. De senaste åren har det skett en positiv utveckling av arbets- och förhållningssätt gällande ramtid bland både beställare och utförare men det finns behov av att på olika sätt fortsätta att stödja verksamheterna i detta arbete. Förvaltningen kommer att genomföra en kartläggning för att få en nulägesbeskrivning över arbetet. För att säkerställa likställigheten inom staden kommer förvaltningen även att se över och utveckla de stadsgemensamma schablontiderna och undersöka om det kan finnas ett behov av att ta fram andra typer av stöddokument kring tidsberäkning av hemtjänstinsatser. Förvaltningen fortsätter att besöka samtliga beställarenheter med syfte att föra en dialog om ramtid och intentionerna med anvisningarna för beställning av hemtjänst. Förvaltningen kommer även att föra en dialog med hemtjänstutförare via möten samt genomföra ett antal besök hos hemtjänstutförare.

Uppföljning av riktlinjer för handläggning

De nuvarande riktlinjerna för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg beslutades av kommunfullmäktige i april 2021. I dessa riktlinjer definierades bland annat "hög ålder" till 85 år och äldre utifrån att hög ålder sammantaget kan utgöra en bedömningsgrund för biståndsbeslut om särskilt boende, i kombination med behov av vård- och omsorgsinsatser.

Under 2023 kommer äldreförvaltningen att se över om riktlinjerna i denna del har fått avsedd effekt.

Bemanning inom äldreomsorgen

Bemanningen inom äldreomsorgen är en fortsatt viktig fråga. En del i det arbetet är att verka för att minska andelen timavlönad personal. Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna fortsätta arbetet med att utreda lämpliga alternativ för verksamheter i egen regi att ha tillsvidareanställd bemanningspersonal och minska andelen timavlönad personal.

Kvalitetsutveckling

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet och kvaliteten inom äldreomsorgen. Att få hjälp av samma personer, på samma sätt och vid samma tid kan bidra till ökad trygghet och kvalitet hos den enskilde. Därför är kontinuiteten inom äldreomsorgen viktig. Äldreförvaltningen ska i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utreda hur behovet och förutsättningarna ser ut för att stärka kontinuiteten inom hemtjänsten i egen regi.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla hörselmiljöerna inom stadens äldreomsorg bland annat genom att implementera det digitala utbildningsmaterial som togs fram under 2022.

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med socialförvaltningen fortsätta samverka kring kvalitetsledningsmodulen i ILS-webb och i dialog med objekt ILS och SLK-it närmare utreda ansvarsfrågan gällande verksamhet och teknik i förhållande till stadens IT-infrastruktur.

Äldreomsorgens uppföljningsmodell

Äldreomsorgens uppföljningsmodell ger ett sammantaget resultat om verksamhetens kvalitet utifrån tre perspektiv; struktur-, process- och resultat kvalitet. Syftet är att följa upp att verksamheterna når uppsatta kvalitetskrav samt att stötta i utvecklingen mot en högre kvalitet. Verksamheterna får återkoppling på hur deras följsamhet förhåller sig till kvalitetskraven med eventuella krav och förslag på förbättringar. Stadens samlade resultat från verksamhetsuppföljningar, kvalitetsobservationer, inspektioner, kvalitetsuppföljning på individnivå och brukarundersökningar redovisas i äldreomsorgens årsrapport.

Verksamhetsuppföljning

Förvaltningen samordnar den stadsövergripande verksamhetsuppföljningen, strukturkvaliteten, inom samtliga regiformer så att detta sker på ett likställigt sätt inom staden. Enligt plan kommer vård- och omsorgsboende samt dagverksamhet att följas upp under året. Särskilt fokus för uppföljning av vård- och omsorgsboende kommer att vara på att följa upp den personcentrerade vård- och omsorgsprocessen för att se att det tvärprofessionella teamarbetet som helhet fungerar bra för de enskilda. Fokusområdet för dagverksamhet är närvarande och delaktigt ledarskap. Detta eftersom tidigare uppföljningar har visat att det är ett generellt utvecklingsområde samt att ett närvarande och delaktigt ledarskap har stor betydelse för såväl verksamhetens kvalitet som medarbetarnas arbetsmiljö.

Resultaten från verksamhetsuppföljningar, tillsammans med andra relevanta uppföljningsunderlag, återförs i en sammantagen resultatrapport som stöd för utförarna i det systematiska kvalitetsarbetet.

Kvalitetsobservationer

Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer följer upp processkvaliteten i stadens utförarverksamheter oavsett driftsform. Syftet är att belysa kvaliteten i mötet mellan de äldre och personalen med fokus på ett personcentrerat förhållningssätt och äldreomsorgens värdegrund. Viktiga faktorer för ändamålsenliga möten är verksamheternas förutsättningar att bedriva god och säker omsorg exempelvis närvarande ledarskap, kompetens och arbetets planering. Genom att beskriva verksamheternas styrkor och utvecklingsmöjligheter uppmuntras verksamheterna till egen kvalitetsutveckling och till ett kollegialt lärande. Kvalitetsobservatörerna fortsätter att följa upp vilka åtgärder de identifierade utvecklingsområdena har lett till i verksamheten. Detta för att skapa en tydligare koppling mellan uppföljning och utveckling. Under året kommer servicehus och hemtjänst att observeras.

Inspektioner

Inspektörerna ska bidra till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom stadens äldreomsorg. Inspektioner genomförs hos såväl utförare som beställarenheter. Vid granskning av beställarenheter fokuserar inspektörerna särskilt på att ärenden handläggs på ett likvärdigt sätt. Under året kommer särskilt fokus läggas på att följa upp beställarenheternas arbete med att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering. Därutöver genomförs även oanmälda inspektioner i utförarverksamheter på förekommen anledning.

Kvalitetsuppföljning på individnivå

Syftet med kvalitetsuppföljning på individnivå är att följa upp resultat kvalitet, att de enskildas behov blir tillgodosedda och att de beviljade insatserna utförs med god kvalitet. Ett omtag av uppföljningsmetoden för att höja svarsfrekvensen har påbörjats och kommer att fortsätta under året tillsammans med stadsdelsförvaltningarna.

Öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen

Förvaltningen kommer, i samråd med stadsledningskontoret, ta fram förslag på en ny indikator inom särskilda boenden i syfte att höja den medicinska kompetensen. Slutsatser från utredningen ”Förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende” kommer vara vägledande i förslaget.

Verksamhetsnära förvaltning av objekt Sociala system

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med socialförvaltningen driva den verksamhetsnära förvaltningen av objekt Sociala system. I objektet ingår flera olika systemstöd för socialtjänsten och äldreomsorgen bland annat myndighetsutövning, social dokumentation samt hälso- och sjukvårdsdokumentation. Stadsledningskontorets avdelning för IT och digitalisering ansvarar för den IT-nära förvaltningen av objekt Sociala system. Den verksamhetsnära förvaltningen och den IT-nära förvaltningen ska samverka utifrån stadens beslutade modell för förvaltning av IT-system, kallad Pm3.

Viktiga delar i förvaltningsorganisationen finns redan på plats och under året kommer förvaltningsorganisationen att färdigställas i sin helhet. Nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna kommer krävas för en ändamålsenlig förvaltning av systemen.

Ersätta utförarverktygen inom objekt Sociala system

Äldreförvaltningen, socialförvaltningen och stadsledningskontoret ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna starta upp arbetet med att ersätta de så kallade utförarverktygen inom objekt Sociala system. Bland annat ska en RFI (Request For Information) genomföras och en upphandlingsstrategi tas fram.

Arbetet med att ersätta Vodok, som används för dokumentation inom den kommunala hälso- och sjukvården, ska påbörjas.

Digitala visningsmiljöer

Syftet med en digital visningsmiljö är att etablera ett forum där digitala produkter och tjänster kan visas för aktuella målgrupper. Under året kommer äldreförvaltningen undersöka vilka behov som finns hos aktuella målgrupper som äldre och medarbetare inom äldreomsorgen. Förvaltningen ska utreda organisation och förvaltning av digital visningsmiljö utifrån två möjliga riktningar dels virtuell visningsmiljö och dels stöd till stadsdelsförvaltningarna att ordna välfärdsmässor, vilket är att kategorisera som en fysisk visningsmiljö. Förvaltningen ska även stödja stadsdelsförvaltningarna i interaktion med aktuell forskning inom området digitalisering.

Trygg och säker larmmottagning

För att den ska få stöd och omsorg med trygghet arbetar förvaltningen för en trygg och säker larmmottagning. Alla medborgare över 65 år beviljas trygghetslarm. Installation, service och support av trygghetslarmen sker så snabbt som möjligt utifrån den enskildes behov och önskemål. Handläggningen av inkommande trygghetslarm hanteras direkt och i kommunikation med omsorgstagaren och utförare. Trygghetslarmens teknik är under bevakning dygnet runt. Successivt utbyte av gamla trygghetslarm till modernare trygghetslarm fortsätter. Detta med anledning av utbytet av 2G-mobilnät till 4G-mobilnät.

Digital tillsyn

Äldreförvaltningens arbete med digital tillsyn fortsätter med syfte att på sikt få ett breddinförande som utgår från avdelningen Stockholms trygghetsjours larmmottagningsplattform. Digital tillsyn ger omsorgstagaren en valmöjligt av insatser och en ökad trygghet. Det nya larmmottagningsystemet har förutsättningar att integrera olika tekniska produkter inom systemet vilket underlättar införandet av välfärdsteknologi i staden.

Digitala stödjare

Genom att organisera och stödja de digitala stödjarnas erfarenhetsutbyte och utarbeta gemensamt informationsmaterial ska förvaltningen bidra till att utveckla stadsgemensamma arbetssätt. Digitala stödjare ska finnas i alla stadsdelsförvaltningar och tjänsterna ska fortsätta att utvecklas för att underlätta den digitala miljön för äldre.

Trygg och effektiv köhantering

Förvaltningen ansvarar för handläggning av kön till vård och omsorgsboende, servicehus och korttidsboende. Korttidsvård är en viktig stödinsats för äldre som bor i ordinärt boende och vårdas av en anhörig. Korttidsvård i form av avlastning för anhöriga beviljas antingen vid enstaka tillfällen eller återkommande i form av växelvård.

Förvaltningens centraliserade köhantering skapar en samlad överblick av stadens gemensamma resurser och ger en möjlighet att kartlägga befintliga och framtida behov. Det ger en effektiv hantering och bidrar till hög beläggningsgrad och trygghet för omsorgstagaren. Som en del i effektivisering av kön för vård och omsorgsboende, servicehus och korttidsvård fortsätter förvaltningen med att se över möjligheten till ett digitalt stödsystem.

Myndighetsutövning jourtid,

För en god och trygg omsorg dygnet runt arbetar förvaltningen med rådgivning, stöd och myndighetsutövning under jourtid. För att möta äldre i behov av stöd och hjälp ska alla garanteras en effektiv, rättssäker och likställd biståndsbedömning. Insatser, rådgivning, stöd eller annan hjälp ska vara av god kvalitet och äldre ska bemötas på ett respektfullt sätt utifrån sina förutsättningar och behov. Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande för att möta den enskildes behov oavsett kön.

Arbetsledning jourtid

Som en del i tryggheten för den äldre och som ett stöd till stadsdelsförvaltningarna ansvarar förvaltningen för att utföra arbetsledning, vid behov, under jourtid till stadens äldreomsorg. Arbetsledningen ska vara av god kvalitet och omsorgspersonal ska få konkret stöd och vägledning i sitt arbete.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter	60 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden ta fram en nollvision för hemlöshet bland äldre	2023-01-01	2023-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med att införa ramtid i syfte att ramtid ska införas fullt ut	2023-01-01	2023-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett förslag på en ny indikator om andel sjuksköterskor inom särskilda boenden i syfte att höja den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen	2023-01-01	2023-06-30
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram förslag på revidering av Färdplan för äldreomsorgens utveckling	2023-01-01	2023-06-30
 Äldrenämnden ska revidera uppdragsbeskrivningen för hemtjänsten och eventuellt även andra dokument/avtal där så krävs för att kunna införa att ickevalsalternativet för hemtjänst ska vara i egen regi	2023-01-01	2023-06-30
 Äldrenämnden ska se över hur de skärpta riktlinjerna för biståndsbedömningarna för vård- och omsorgsboenden ska få avsedd effekt	2023-01-01	2023-12-31
 Äldrenämnden ska ta initiativ till en översyn av samverkansöverenskommelsen mellan länets kommuner och regionen om läkarinsatser på särskilda boenden i syfte att stärka läkarnärvaron inom äldreboenden och LSS	2023-01-01	2023-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en utredning av den psykiska ohälsan för boende på stadens egna vård- och	2023-01-01	2023-06-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
omsorgsboenden, och med utgångspunkt från den ta fram förslag på vägar framåt för att stärka den psykiska hälsan inom äldreomsorgen		
 Äldrenämnden ska utreda förutsättningar för en digital visningsmiljö för att belysa möjligheter, utmaningar, målgrupp, ansvar samt hur detta kan knyts samman med forskning och utvecklings av digital teknik	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och stor trygghet

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Genom att kontinuerligt följa upp och utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen verkar förvaltningen för att äldre ska uppleva trygghet och meningsfullhet och en god omsorg.

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningarna har fått stöd med att utveckla digitala lösningar och välfärdsteknik.
- Stadsdelsförvaltningarna har fått stöd i arbetet med att äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ett kvalitetsutvecklingsarbete ska inledas för särskilda boenden, som omfattar bland annat vård, omsorg, mat, miljö, aktiviteter, byggnader och utemiljö.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta arbetet med att erbjuda idéburna verksamheter att bedriva verksamhet på samma villkor som övriga organisationsformer.	2023-01-01	2023-12-31
Förvalta och utveckla kvalitetsledningsmodulen i ILS-webb.	2023-01-01	2023-12-31
Genom en effektiv köhantering verka för en hög belägningsgrad vid korttidsboenden och i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utveckla möjligheterna för avlastning för anhöriga genom korttidsplatser.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med socialförvaltningen ansvara för verksamhetens behov och framtida process- och systemstöd i objekt sociala system.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med socialförvaltningen ansvara för verksamhetens behov och framtida process- och systemstöd i objekt sociala system.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret påbörja upphandlingsprocessen för att ersätta utförarverktygen i objekt sociala system.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med stadsdelsförvaltningarna driva utvecklingen inom området digital tillsyn.	2023-01-01	2023-12-31
Inom ramen för matlyftet genomföra utbildningsinsatser för biståndshandläggare kring mat, måltider och nutrition samt fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarna med att utveckla digitala måltidsobservationer.	2023-01-01	2023-12-31
Insatserna för att utveckla hörselmiljöerna inom stadens äldreomsorg ska fortsätta.	2023-01-01	2023-12-31
Stadens arbetsprocesser inom hälso - och sjukvård ska stärkas med den äldres individuella behov i fokus i samverkan med Region Stockholm.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stärka samarbetet mellan läkarorganisationer och legitimerad personal på stadens särskilda boenden. Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) och palliativ vård vid stadens särskilda boende ska fortsätta att utvecklas i samarbete med region Stockholm.	2023-01-01	2023-12-31
Stödja stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att utveckla de digitala fixarnas arbete.	2023-01-01	2023-12-31
Stödja stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att utveckla de digitala fixarnas arbete.	2023-01-01	2023-12-31
Säkerställa att lagstiftning och regionala överenskommelser kring utskrivningsklara patienter från slutenvård infrias bland annat genom fortsatt utveckling av tryggt mottagande i hemmet. Verka för en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm	2023-01-01	2023-12-31
Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna utreda behov och förutsättningar för att stärka kontinuiteten inom hemtjänst i egen regi.	2023-01-01	2023-12-31
Tillsammans med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna utreda alternativ för tillsvidareanställd bemanningspersonal inom egen regi.	2023-01-01	2023-12-31
Tillsammans med utbildningsförvaltningen vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 2: Ingen hunger.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

1.5.1 Äldrenämnden bidrar till att äldre har tillgång till ett rikt kultur, idrotts- och föreningsliv

Förvaltningen fortsätter arbetet för att utveckla mötet med kultur i äldreomsorgen. Stadens verksamheter kommer erbjudas utbildningar inom kultur och hälsa under året. För de som gick utbildningen Kultur och hälsa under 2022 kommer nätverksträffar och inspirationsföreläsningar att erbjudas under året för att upprätthålla och utveckla kunskapen. De filmer och vägledningsmaterial som tagits fram utifrån stadens digitala konstsamlingar och inspelade visningar från museer och konsthallar kommer spridas.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att äldre har tillgång till ett rikt, kultur, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Genom att sprida information om utbudet av kulturaktiviteter och digitala konstsamlingar ska äldre inom stadens alla verksamheter få möjligheten att ta del av mer kultur.

Förväntat resultat

- Fler äldre får ta del av kultur.
- Förvaltningen bidrar till att stadsdelsförvaltningarna får en större säkerhet i att erbjuda kulturella aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta samarbetet med kulturförvaltningen i enlighet med kulturmodellen	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Informera om stadens digitala konstsamlingar och inspelade visningar från museer och konsthallar.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning genom att arbeta mot de fyra verksamhetsområdesmålen:

- Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring
- Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar
- Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar
- Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Under respektive verksamhetsområdesmål och nämndmål redovisas förvaltningens prioriteringar och utvecklingsområden för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

2.1.1 Äldrenämnden bidrar till minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Förvaltningen eftersträvar en miljövänlig källsortering. Avfallet sorteras i flera olika fraktioner och kärl finns lättillgängligt på flera platser på förvaltningskontoret.

Förvaltningen flyttar med en stor del av befintliga möbler till det nya förvaltningskontoret i Älvsjö. För de möbler som inte flyttas med används stocket återbruk.

Förvaltningen undviker, så långt det är möjligt, att använda material av plast och återanvänder det som går att återanvända i enlighet med "Stockholms handlingsplan för hållbar plastanvändning".

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Beskrivning

Förvaltningen eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen undviker, så långt det är möjligt, att använda material av plast.

Förväntat resultat

- Förvaltningens medarbetare är välinformerade om hur olika sorters avfall ska hanteras.
- Inköpsansvariga är medvetna om att artiklar av plast ska undvikas.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

2.2.1 Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där den biologiska

mångfalden ökar

Förvaltningen följer, så långt det är möjligt och i de delar som berör förvaltningens verksamhet, Stockholms stad Miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad i de delar som berör förvaltningen.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Beskrivning

Förvaltningen följer, så långt det är möjligt och i de delar som berör förvaltningens verksamhet, Stockholms stad Miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad i de delar som berör förvaltningen.

Förväntat resultat

- Förvaltningens medarbetare känner till Stockholms stad Miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

2.3.1 Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där utsläppen minskar

Förvaltningen leasar tio bilar som avropats från stadens ramavtal. Samtliga bilar är miljöanpassade och tre av dessa är el-bilar. Installation och service av trygghetslarm arbetar i geografiska team för att körsträckorna ska vara så effektiva som möjligt vid installation och service av trygghetslarm. Installation av digitala lås sker utifrån hemtjänstområde och stadsdelsindelning.

I garaget på förvaltningens nya arbetsplats i Älvsjö kommer det finnas laddningsplatser vid varje parkeringsplats vilket möjliggör ökade möjligheter till en bilpark med fler elbilar. I slutet på 2023 går avtalen ut för sju tjänstebilar. I samband med upphandling kommer förvaltningen se över vilken miljöklassning de nya bilarna ska ha.

Förvaltningens medarbetare använder miljövänliga transporter i arbetet. Medarbetarna åker kollektivt, går eller cyklar. Vid längre resor väljer medarbetarna, så långt det är möjligt, tåg istället för bil eller flyg. Förvaltningens kommer att följa stadens resepolicy när den kommer på plats.

Transporter inom hemtjänsten

Staden har idag krav på fordon inom hemtjänsten. Äldreförvaltningen kommer att utreda vad som krävs för att säkerställa fossilfria transporter inom hemtjänsten. Det kommer att göras en konsekvensanalys för att se hur ändrade krav på fordon praktiskt påverkar verksamheterna.

Vid beställning av belysning till förvaltningens lokaler i Älvsjö har förvaltningen följt stadens rekommendationer och använder LED belysning i alla nya armaturer som planeras. Belysningen är i huvudsak närvarostyrd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska utreda hur man kan säkerställa att alla transporter inom hemtjänsten ska vara fossilfria oavsett driftsform	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där utsläppen minskar

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förvaltningens medarbetare använder miljövänliga transporter i arbetet.

Förväntat resultat

- Medarbetarna åker kollektivt, går, cyklar eller åker tjänstebil utifrån uppdragets karaktär.
- Vid längre resor väljer medarbetarna tåg inte bil eller flyg.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

2.4.1 Äldrenämnden bidrar till giftfria miljöer

Stadens trygghetslarm som finns hos den enskilde återanvänds i stor utsträckning. När trygghetslarmet inte längre går att använda återvinns elektronikskrotet på ett miljövänligt. Det innebär att produkten inte får slängas som osorterat avfall utan lämnas till en återvinningscentral.

Stadens riktlinjer för upphandling och inköp följs och miljömärkta eller ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt.

Förvaltningen registrerar årligen i uppföljningsprogrammet chemsoft för att säkerställa och följa upp att alla de produkter vi köper in har giftfria kemikalier.

Förvaltningen följer Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023 i de delar som berör förvaltningen.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till giftfria miljöer

Beskrivning

Stadens riktlinjer för upphandling och inköp följs och miljömärkta och ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt.

Förväntat resultat

- Förvaltningen följer stadens riktlinjer för miljömärkta och ekologiska varor.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla genom att arbeta mot de sju verksamhetsområdesmålen:

- Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd
- I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb
- I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med
- Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb
- Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden
- Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser
- Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Under respektive verksamhetsområdesmål och nämndmål redovisas förvaltningens prioriteringar och utvecklingsområden för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

3.1.1 Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och giva ekonomiska ramar

Äldrenämndens verksamhet är till största delen anslagsfinansierad. Budgeten för år 2023 uppgår till 265,5 mnkr netto, vilket är en ökning med 21,1 mnkr jämfört med 2022.

Förvaltningen bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Förvaltningen bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

3.2.1 Äldrenämnden bidrar till ett ökat intresse för att arbeta inom äldreomsorgen

Förvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Förvaltningen ska, som en del av handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare ta emot praktikanter i verksamhetsförlagd utbildning, VFU.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	1 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	11 000	Tertial
Kommentar			
Enligt stadens anvisningar för indikatorn är det den nämnd, arbetsmarknadsnämnden, som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator. Med hänvisning till detta är nämndens årsmål 0.			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till ett ökat intresse för att arbeta inom äldreomsorgen

Beskrivning

Förvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Ett etablerat stadsövergripande samarbete har formats för att öka intresset för att arbeta i äldreomsorgen.
- Förvaltningen tar emot studenter från relevanta högskoleutbildningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

3.3.1 Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

Genom att inventera och kartlägga befintliga bostäder för äldre samt undersöka målgruppens behov och efterfrågan görs en framtida boendepanering för att möta äldres behov av särskilt boende och att alla över 65 år som vill ha seniorbostäder erbjuds detta.

Boendeplanering för äldre

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Syftet är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå för att kartlägga befintliga och framtida behov och möta behov och efterfrågan på boenden för äldre utifrån demografisk utveckling.

I boendeplaneringen ska staden utöka både antalet vård- och omsorgsboenden och antalet seniorbostäder. Målet är att alla över 65 år som vill ska kunna få en seniorbostad samt att planeringen sker i stadens äldreomsorgsregioner. En inventering av befintliga seniorbostäder samt målgruppsanalyser behöver göras för att kunna bedöma behov och efterfrågan av seniorbostäder. För att tillgodose behov och efterfrågan i en heterogen grupp behöver nya boendeformer som exempelvis kollektivhus utvecklas.

Målinriktningen för stadens boendeplanering av vård- och omsorgsboenden är 60/40 principen (60 procent i kommunalt huvudmannaskap och 40 procent privat) för vård- och omsorgsboenden. Varje stadsdelsnämnd ska ha verksamhet i egen regi. Många befintliga boenden står inför upprustningsbehov. Boendeplaneringen ska därför förtydliga behov av underhåll och evakueringsplatser.

Motverka hemlöshet bland äldre

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att utveckla arbetet med personer som är 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Äldreförvaltningen ska tillsammans med socialförvaltningen ta fram en nollvision för hemlöshet.

Långsiktigt förebyggande arbete och stödjande insatser prioriteras för att undvika att personer hamnar i hemlöshet och att de som blivit hemlösa kan komma vidare till en varaktig boendeform. Äldreförvaltningen ska samverka med socialförvaltningen, stiftelsen SHIS Bostäder och stadens äldrelotsar i syfte att nå äldre personer som lever i hemlöshet.

Vid behov av beslut om hemtjänst för akut placering av hemlösa äldre, under jourtid, samarbetar förvaltningen med Socialjouren.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, äldrenämnden och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda behovet av seniorbostäder för att målet om att alla över 65 år som vill ska kunna få en seniorbostad ska kunna tillgodoses	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

Beskrivning

Genom att inventera och kartlägga befintliga bostäder för äldre samt undersöka målgruppens behov och efterfrågan görs en framtida boendeplanering för att möta äldres behov av särskilt boende och att alla över 65 år som vill ha seniorbostäder erbjuds detta.

Förväntat resultat

- Stockholms stad erbjuder en mångfald av boendeformer för äldre utifrån deras skiftande förutsättningar, behov och efterfrågan.
- Äldres kunskap om utbudet av boendeformer är god genom målgruppsanpassad kommunikation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bidra till nya boendeformer genom utveckling av boendeplanen.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med socialförvaltningen och stiftelsen SHIS bostäder fortsätta utveckla arbetet med äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa bland annat genom att äldrelotsar vägleder målgruppen till kontakt med socialtjänst och äldreomsorg.	2023-01-01	2023-12-31
Samarbeta med berörda förvaltningar och bolag inom uppdraget etableringsservice och servicekedjor med tillhörande kommunikation.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

3.4.1 Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

Stöd i svenska språket

Medarbetarna i äldreomsorgen ska ha grundutbildning och tillräckliga kunskaper i svenska språket. Äldreförvaltningen fortsätter arbetet med språklyftet i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. För att ytterligare höja nivån på medarbetarnas betyg i svenska ska förvaltningen ansöka om medel från Kompetensutvecklingsinsatsningen för att starta uppdragsutbildningar i svenska.

Samarbete med akademien

Förvaltningen fortsätter arbetet med att stärka stadens koppling till akademien och arbeta för att fler studenter gör sin verksamhetsförlagda utbildning, VFU, i stadens äldreomsorg. Detta sker i nära samarbete med stadens högskolor ett samarbete som också främjar utveckling och innovation inom äldreomsorgen. Förvaltningen fortsätter arbetet tillsammans med stadsdelsförvaltningarna med att utveckla de akademiska noderna.

Specialiserade hemtjänstgrupper demenssjukdomar

De specialiserade hemtjänstgrupperna med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt ska få stöd i hur de utvecklar ett multiprofessionellt arbetssätt. Arbetet med demensteam inom hemtjänsten fortsätter med stärkt kompetens inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens.

Utbildningsinsatser för nya områden

Förvaltningen ska samarbeta med akademien, brukar- och anhörigorganisationer samt stadsdelsförvaltningarna för att höja kompetensen om äldre med funktionsnedsättning, posttraumatiskt stressyndrom eller annat modersmål än svenska och äldre hbtqi-personer.

Arbetsmiljön i hemtjänsten

Förvaltningen fortsätter att stödja stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten. Möjlighet till reflektionstid för lärande och utveckling med de äldre är en prioriterad del av detta.

Likställighet

Stadsledningskontoret kommer i samarbete med socialförvaltningen och äldreförvaltningen utreda likställigheten mellan socialsekreterare och biståndshandläggare inom verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

3.4.2 Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Tillitsbaserad styrning ska prägla förvaltningens arbets- och förhållningssätt. Det ska råda en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat där medarbetare känner delaktighet, engagemang och trivs på jobbet. Genom en god och jämställd arbetsmiljö främjas hälsa och säkerhet. Arbetsmiljön ska vara fri från kränkande särbehandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Normen är heltids- och tillsvidareanställningar som leder till goda och trygga arbetsvillkor med hälsosamma scheman. Ledarskapet ska präglas av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod och utvecklas med utgångspunkt från Stockholms stads personalpolicy och Stockholms stads ledarskapsprofil.

I februari flyttar förvaltningen från Farsta och Medborgarplatsen till Älvsjö. En ny gemensam arbetsplats för hela äldreförvaltningen innebär nya och bättre möjligheter till samverkan mellan avdelningarna. Inför flytten har flera aktiviteter genomförts för att förbereda chefer och medarbetare på nya arbets sätt. Under året ska arbetet följas upp för att på bästa sätt ta tillvara nyttan med en gemensam arbetsplats.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Till stöd i planeringen har förvaltningen ett årshjul. För att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet sker en uppföljning senast i december månad enligt fastställd rutin på enhets/avdelningsnivå. Uppföljningen kan ske på arbetsplatsträffar eller i mindre grupper med några medarbetare som representerar verksamheten. Vid uppföljningen medverkar skyddsombud. Resultatet av den årliga uppföljningen dokumenteras och vid brister vidtas åtgärder. Brister som inte kan hanteras direkt dokumenteras i handlingsplanen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultaten återkopplas till medarbetarna på en arbetsplatsträff där utrymme ska finnas för analys och dialog kring förbättring och utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Utifrån uppföljningen på enhets/avdelningsnivå sammanställs en förvaltningsövergripande rapport. Resultatet från den samlade uppföljningen samverkas i förvaltningens samverkansgrupp och tillika skyddskommitté under första kvartalet året därpå. Efter samverkan med de fackliga organisationerna anmäls uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet till äldrenämnden.

Kompetensutveckling

Genom kunskap och kompetens ges medarbetaren möjlighet att möta olika målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen. Många av förvaltningens medarbetare möter den äldre i det dagliga arbetet. Alla förvaltningens medarbetare ska gå den nya webbutbildningen om HBTQI och Demens ABC.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	80	83	År
 Sjukfrånvaro	5,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor, vård och omsorg	2023-01-01	2023-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av äldreomsorgens organisation med det långsiktiga målet att riktvärdet för antalet medarbetare per chef ska vara 25-30 personer för att möjliggöra ett nära ledarskap	2023-01-01	2023-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samverkan med äldrenämnden och socialnämnden utreda möjligheterna att öka likställigheten mellan socialsekreterare och biståndshandläggare inom äldreomsorg, socialpsykiatri och stöd och service för personer med funktionsnedsättning i fråga om bland annat titulatur, lön och förutsättningar att ägna sig åt socialt arbete	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens medarbetare.

Förväntat resultat

- Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare.
- Fler tillsvidareanställda medarbetare har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ansöka om medel i Kompetensutvecklingssatsningen, (KUS) för en utbildning för 30 specialistundersköterskor.	2023-01-01	2023-12-31
Arbetet med demensteam inom hemtjänsten fortsätter, att stärka kompetensen inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens är prioriterat.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta arbeta för att fler stadsdelsförvaltningar ska ta emot studenter, med fokus på undersköterskor.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta arbetet tillsammans med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna med att implementera kompetensstegar för undersköterskor och sjuksköterskor.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta att utveckla arbetet med akademiska noder genom att vidareutveckla arbetssätten och funktionen.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta att utveckla ett multiprofessionellt arbetssätt inom stadens specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarna i arbetet med reflektion i hemtjänsten, som ett sätt att förbättra arbetsmiljön.	2023-01-01	2023-12-31
Samarbeta med arbetsmarknadsförvaltningen för att undersöka möjligheten att delta i ett ESF-projekt för språkstödande arbete.	2023-01-01	2023-12-31
Ta fram nya avsnitt i introduktionsutbildningen för nyanställda medarbetare om posttraumatiskt stressyndrom och funktionsnedsättning.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Beskrivning

Tillitsbaserad styrning ska prägla förvaltningens arbets- och förhållningssätt. Det ska råda en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat där medarbetare känner delaktighet, engagemang och trivs på jobbet. Normen är heltids- och tillsvidareanställningar som främjar goda och trygga arbetsvillkor.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI)
- Minskat antal timanställningar
- Minskad sjukfrånvaro
- Medarbetarna har hälsosamma scheman

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta utveckla och implementera det systematiska arbetsmiljöarbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta utveckla och stärka ledarskapet genom dialog kring stadens chefsprofil.	2023-01-01	2023-12-31
Implementera rutinen för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier väl kända hos chefer och medarbetare.	2023-01-01	2023-12-31
Inventera medarbetarnas behov av kompetensutvecklingsinsatser.	2023-01-01	2023-12-31
Medarbetare som kommer i kontakt med demenssjuka eller deras anhöriga ska genomgå den senaste versionen av Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

3.5.1 Äldrenämnden medverkar i upprättandet av stadens krisorganisation

Personella resurser i form av säkerhetssamordnare, krisledningsstab och krisorganisation finns upprättad och bemannad. Under 2023 kommer arbetet att fortsätta med utveckling av rutiner och kontinuitetsplaner för att hantera oönskade händelser samt utbildning och övning genomförs.

En plan samt bemanning för organisation under höjd beredskap och krig ska tas fram och implementeras. Utgångspunkten är den planering som idag finns för kris och oönskade händelser.

Förvaltningen bistår med kunskapsunderlag, personalresurser och bistår i kommunikationen i inrättandet av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga.

Äldrenämnden bistår med kunskapsunderlag, personalresurser och bistår i kommunikationen i arbetet med ett beredskapslager för minst sju dygn.

Risk- och sårbarhetsanalys

Under 2023 fortsätter arbetet med risk- och sårbarhetsanalys (RSA) enligt stadens fastlagda modell. Under våren kommer fokus att vara översyn och komplettering av befintliga rutiner och kontinuitetsplaner enligt prioriteringar i RSA. Stor vikt kommer att läggas på bortfall av el, telekommunikationer och internet. Förvaltningen ska verka både för den egna verksamheten och för hela stadens äldreomsorg och de äldre stockholmarna, oavsett regiform. Mycket av planeringen kommer att ske i nära samverkan med stadsledningskontoret, socialförvaltningen, serviceförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna då både utmaningar och lösningar till stor del är gemensamma.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Under 2023 kommer arbetet med att klassa den information som hanteras av organisationen att fortsätta. I introduktionen av nyanställda medarbetare kommer det ingå att genomgå stadens obligatoriska e-utbildning om informationssäkerhet och dataskydd, vilket förvaltningens andra medarbetare gjorde under 2022.

Under 2023 kommer även en genomgång av behörigheterna inom de system som används inom äldreförvaltningen att genomföras.

3.5.2 Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

Nämnden ansvarar för centrala upphandlingar enligt lag om valfrihet (LOV) samt för centrala upphandlingar av vård- och omsorgsboenden, profilboenden och korttidsplatser för äldre enligt lag om offentlig upphandling (LOU).

Äldreförvaltningen ska utreda förutsättningar och möjligheter för att skärpa kraven vid upphandlingar. Äldreförvaltningen kommer även att utreda möjligheter till att ställa särskilda kontraktsvillkor vid upphandling av dagverksamhet och vård- och omsorgsboende.

Äldreförvaltningen ska revidera och uppdatera förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning för att bland annat införa att ickevalsalternativet, för hemtjänst, ska vara i egen regi.

Förvaltningen hanterar även ett flertal egna upphandlingar och avtal där förvaltningen fortsätter arbetet med att systematisera och följa upp dessa.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	80 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	80 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31
 Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31
 Socialnämnden, äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden medverkar i upprättandet av stadens krisorganisation och dess bemanning

Beskrivning

Personella resurser i form av säkerhetssamordnare, krisledningsstab och krisorganisation finns upprättad och bemannad. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys, enligt stadens fastlagda modell, fortsätter.

Förväntat resultat

- Personella resurser i form av säkerhetssamordnare, krisledningsstab och krisorganisation finns upprättad och bemannad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Öka förmågan att hantera kriser vid oönskade händelser.	2022-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

Beskrivning

Äldreförvaltningen genomför centrala upphandlingar enligt lag om valfrihet (LOV) och enligt lag om offentlig upphandling (LOU).

Förväntat resultat

- Förvaltningen har reviderat förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning för att införa ett ickevalsalternativet, för hemtjänst, ska vara i egen regi.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Revidering av förfrågningsunderlag.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

3.6.1 Äldrenämnden bidrar till att äldre känner sig trygga

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som ökar risken för olika former av psykisk och fysisk ohälsa både på kort och på lång sikt. Hög ålder medför ofta ett ökat beroende av omgivningen och är en riskfaktor för att utsättas för våld exempelvis genom försummelse. Förvaltningens arbete utgår bland annat från de mål och aktiviteter som anges i stadens "Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025."

Äldreförvaltningens arbete fortsätter med att öka kunskapen om våld i nära relationer inom äldreomsorgens samtliga verksamheter. Fokus kommer vara kompetenshöjande insatser för stadens utförarverksamheter.

Digitaliseringsplan

Äldreförvaltningen ska ha en ledande roll i att driva och samordna digitaliserings- och utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen. Förvaltningen ska etablera forum i form av en stadsövergripande styrgrupp och referensgrupp för att leda, prioritera och samordna gemensamma digitaliseringsinitiativ. Representationen i forumen är en samverkan mellan äldreförvaltning, stadsdelsförvaltningarna, stadsledningskontoret och Micasa AB.

Samarbete med Digital Futures

Förvaltningen ska arbeta för att utveckla nätverk med forskningsinstitut, akademi, nationella som internationella sammanhang kopplat till forskning och innovation. Delta i relevanta möten samt liknande sammanhang för inhämta forskningsläge samt sprida kunskap om Stockholm stad som organisation, arbetsplats och pågående arbete inom äldreomsorgen. Aktuella behov utifrån den äldre samt medarbetare med stockholmare i fokus ska hämtas in och en kommunikationsplan ska tas fram för spridning av aktuellt forskningsläge till stadens aktuella verksamheter.

Digitala inköp

Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna ska förvaltningen se över gemensamma lösningar för digitala inköp samt kartlägga vilka behov av utbildning som finns inom den aktuella målgruppen.

Interna larm på särskilda boenden

Äldreförvaltningen ska starta upp en stadsövergripande hantering av interna larm på särskilda boenden. Arbetet med en stadsövergripande handlingsplan för hantering av interna larm och kartläggning av befintlig teknik utgör grund för det fortsatta arbetet.

Nyckelfri hemtjänst

Äldreförvaltningen kommer färdigställa breddinförandet med nyckelfri hemtjänst. Uppbyggandet av en förvaltningsorganisation som påbörjades under 2022 fortsätter. Arbetet omfattar installation och service av de smarta låsen, dialog med fastighetsägare, utbildning av hemtjänstutförare, administration och support dygnet runt. Äldreförvaltningen ansvarar för att

i samarbete med stadsdelsförvaltningarna ta fram verksamhetsnära stöd för nyckelfri hemtjänst.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att äldre känner sig trygga

Beskrivning

Äldrenämnden ska ha en ledande roll i att driva och samordna digitaliserings- och utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen. Arbetet ska vara väl förankrat i verksamheten, visa på tydlig nytta och vara kostnadseffektiv

Förväntat resultat

- Förvaltningen har bidragit till att äldreomsorgens medarbetare har kunskap i att upptäcka och förebygga våld i nära relation.
- Ökad utveckling av digital kunskap samt fler stadsövergripande lösningsförslag

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ansvara för utvecklingen av stadens sociala system och säkerställa framtida process-/systembehov.	2023-01-01	2023-12-31
Arbetet med välfärdsteknik inom äldreomsorgen ska intensifieras, utvecklas och samordnas så att tekniken utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31
Delta i arbetet med Digital Futures i syfte att genom innovationer och digital teknik möta de samhällsutmaningar som staden står inför.	2023-01-01	2023-12-31
Driva och samordna digitaliserings- och utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31
Fortsätta utvecklingen av arbetet med att förebygga våld i nära relationer (VINR)	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med stadsdelsförvaltningarna arbeta för ökad mängd digitala inköp av livsmedel inom äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31
I samarbete med stadsdelsförvaltningarna vara drivande i utvecklingen av digitala hjälpmedel i vården av äldre, till exempel genom nyckelfri hemtjänst	2023-01-01	2023-12-31
Starta upp en stadsövergripande hantering av interna larm särskilda boenden.	2023-01-01	2023-12-31
Utforma och ansvara för förvaltningsorganisationen för nyckelfri hemtjänst samt ta fram verksamhetsnära stöd för densamma.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

3.7.1 Äldrenämnden bidrar till en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande Agenda 2030

Äldrenämnden är målsansvarig för ett av de globala målen i Agenda 2030, Ingen hunger (mål 2). Målsvaret delas med utbildningsnämnden. Under 2019 gjordes en målanalys i syfte att identifiera utmaningar och utvecklingsområden samt redovisa kopplingar till relevanta styrdokument. Målanalysen visade att Stockholm står inför flera stora utmaningar i relation till Agenda 2030. Inom äldreomsorgen handlar det främst om att förebygga undernäring, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet som kan leda till ohälsa och för tidig

död.

Äldrenämndens verksamhetsplan för 2023 har ett starkt fokus på åtgärder som kan relatera till de utmaningar och fokusområden som finns i Agenda 2030. Förvaltningen kommer bland annat erbjuda en webbutbildning för biståndshandläggare kring mat måltider och nutrition samt ta fram stöd till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med digitala måltidsobservationer.

Jämställdhet

All statistik om äldreomsorgen redovisas uppdelat på kön till exempel de brukarundersökningar som genomförs årligen. Detta ger goda möjligheter till att skillnader mellan könen upptäcks och att arbete kan påbörjas för att utröna vad dessa skillnader beror på och vad som behöver åtgärdas.

Jämställd omsorg lyfts fram genom undervisning på grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större grupper av medarbetare. I introduktionen för nyanställda biståndshandläggare och introduktionen för vikarierande biståndshandläggare ingår information om värdegrunden samt om jämställdhet och jämlikhet. Arbetet med våld i nära relationer har dessutom utgångspunkten i jämställdhet och lika behandling.

Nationella minoriteter

Sveriges fem nationella minoriteter, judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar, har särskilda rättigheter inom bland annat äldreomsorgen. Stockholm är dessutom förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Detta ger finsktalande, samer och tornedalingar en förstärkt rätt att kommunicera med staden på sitt minoritetsspråk samt att få äldreomsorg, helt eller till väsentlig del, på sitt minoritetsspråk.

Arbetet med att stötta stadsdelsförvaltningarna i deras minoritetsarbete kommer att fortsätta. Dialog kommer ske med äldreomsorgens utförarverksamheter och samråd kommer fortsatt att vara ett viktigt forum för dialog med minoriteterna. Samtliga minoriteter kommer att informeras om hur de kan söka stöd för väntjänst vid behov. Som en del i stadens strategi för romsk inkludering bedrivs även ett långsiktigt strategiskt arbete för att öka den romska minoritetens förtroende för äldreomsorgen.

Internationellt arbete

De nyligen reviderade riktlinjerna för nämndens EU-policyarbete utgör förvaltningens utgångspunkt för det internationella arbetet. En viktig del i detta är att undersöka möjligheterna till delfinansiering från bland annat Europeiska socialfonden. För detta krävs nära samverkan med bland andra stadsledningskontoret.

Förvaltningen tar emot och hanterar förfrågningar om internationella studiebesök med inriktning äldreomsorg.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

Beskrivning

Äldrenämndens verksamhetsplan för 2023 har ett starkt fokus på åtgärder som kan relatera till de utmaningar och fokusområden som finns i Agenda 2030.

Arbetet med att stötta stadsdelsförvaltningarna i deras minoritetsarbete kommer att fortsätta.

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningarna har fått stöd i sitt arbete med minoriteterna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med att stödja väntjänst för de minoriteter där staden inte erhåller riktade statsbidrag och där en efterfrågan finns.	2023-01-01	2023-12-31
Marknadsföra den nya webbutbildningen för medarbetare inom äldreomsorgen om HBTQI som finns på utbildningsportalen.	2023-01-01	2023-12-31
Öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtqi-personer	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Belopp i miljoner kronor
Förvaltningssövergripande	8,8
Administrativa avdelningen	29,8
Avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor	111,8
Avdelningen Stockholms trygghetsjour	125,1
Summa kostnader	275,5
Summa Intäkter	10,0
Nettokostnader	265,5

Äldrenämndens verksamhet är till största delen anslagsfinansierad. Budgeten för år 2023 uppgår till 265,5 mnkr netto, vilket är en ökning med 21,1 mnkr jämfört med 2022.

Minskningar av nämndens budget har gjorts med 5,9 mnkr för följande:

- Nationellt kvalitetsregister -0,7 mnkr
- Värdig omsorg - Digitala hjälpmedel -1,0 mnkr
- Uppföljning kvalitetspremie i hemtjänsten -2,0 mnkr
- IOP med Volontärbyrån -0,8 mnkr
- Brottsförebyggande arbete gentemot äldre -0,4 mnkr

- Vårddjur för personer i särskilt boende -1,0 mnkr

Budgeten har utökats med följande satsningar och kostnadsökningar om 27,0 mnkr enligt följande:

- Tillskott Nyckelfri hemtjänst +14,9 mnkr
- Verksamhetsnära förvaltning av sociala system +3,0 mnkr
- Ökade kapitaltjänstkostnader för larm +1,5 mnkr
- Utvecklingsarbete höja kvaliteten i VoB +1,5 mnkr
- Samordning nollvision hemlöshet +1,0 mnkr
- Flytt av ansvar för upphandlingar +1,0 mnkr
- Kompensation för höjning av personalförsäkringspålägg +4,1 mnkr

I detta budgetförslag har även beräknade löneökningar om 2,3 mnkr inarbetats.

Satsningen på införandet av Nyckelfri hemtjänst startade 2020 och då tilldelades äldrenämnden 5,0 mnkr vilket förstärktes till 15,0 mnkr för 2021 för att under 2022 uppgå till 30,0 mnkr. Denna satsning är planerad att avslutas 2023 då Nyckelfri hemtjänst ska vara införd i hela staden och den tilldelade budgeten för 2023 är 44,9 mnkr.

Från och med 2023 kommer äldreförvaltningen att, tillsammans med socialförvaltningen, ta över den verksamhetsnära förvaltningen av sociala system. För detta ändamål har äldreförvaltningen tilldelats 3,0 mnkr.

Budgeten för de utbildningar som äldreförvaltningen arrangerar för äldreomsorgens verksamheter uppgår till 3,9 mnkr. Till detta tillkommer 3,7 mnkr för språksatsningar och 1,8 mnkr för att öka demenskompetensen. Förutom dessa satsningar inom äldreförvaltningens ram finns även statsbidrag för utbildning inom Äldreomsorgslyftet.

Äldreförvaltningen administrerar bidrag om 11,8 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer. Förutom dessa bidrag har även 0,2 mnkr reserverats för uppföljning av dessa bidrag. För 2023 har 11,8 mnkr budgeterats för sociala besök på vård- och omsorgsboenden, vilket är oförändrat i jämförelse med 2022. Från och med 2022 ingår även besök på servicehus och besöken utförs numera inte bara av ungdomar utan även av seniorer.

Äldreförvaltningen delfinansierar Stiftelsen Äldrecentrums med 6,4 mnkr, befolkningsstudien SNAC-K med 0,8 mnkr samt Palliativt kunskapscentrum med 1,8 mnkr där förvaltningen också är samarbetspartner. Samverkansavtal finns också med landstingets patientnämnd där äldreförvaltningen bidrar med 0,7 mnkr.

Uppdraget Matlyftet fortsätter 2023 och den totala budgeten är 11,5 mnkr vilket är oförändrat i jämförelse med 2022.

Kostnaderna för avskrivningar och räntor av beräknas till 6,2 mnkr för 2023 vilket är en ökning med 1,5 mnkr i jämförelse med 2022. Denna ökning beror dels på den övergång till digitala trygghetslarm som är anpassade till 4G-nätet men också på att möbler till förvaltningens nya lokaler har köpts in och belastar investeringsbudgeten.

Investeringar

Investeringsplan	VP 2023	Förväntad budgetjustering	Totalt
Digitala larm	3,6	0	3,6
Övriga maskiner och inventarier	0,2	0	0,2
Summa	3,8	0	3,8

I budget för 2023 har Äldrenämnden tilldelats en investeringsbudget på 3,8 mnkr, varav 3,6 mnkr består av digitala trygghetslarm och 0,2 mnkr övriga investeringar.

Under 2023 kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med att installera digitala trygghetslarm som ska vara kompatibla med 4G-mobilnät. Detta med anledning av att 2G-mobilnätet fhas ut till slutet av 2025. Förvaltningen har under år 2022 bytt ut 5 350 digitala trygghetslarm. Ambitionen för förvaltningen för år 2023 är att byta ut cirka 8 400 digitala trygghetslarm. Därtill räknar förvaltningen med fortlöpande nyinstallation och utbyte av trasiga larm. Med anledning av utbytet av digitala trygghetslarm kommer äldreförvaltningen att äska om en höjning av investeringsbudgeten i tertialrapport 1.

I februari 2023 flyttar förvaltningen till gemensamma lokaler i Älvsjö. I samband med detta pågår kompletterande inköp av kontorsmöbler och utrustning. Äldreförvaltningen avser även här att återkomma med ett äskande om medel för de möbler som levereras under 2023.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har en samordnande funktion för att stadens äldre ska få en likvärdig, rättssäker, god och nära vård och omsorg oavsett var i staden man bor. Detta arbete bedrivs kontinuerligt i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Exempelvis samordnar äldreförvaltningen samverkansmöten med chefer och utförare samt nätverksträffar för specifika funktioner inom stadens alla delar. Under året kommer förvaltningen utveckla nätverken för anhängkonsulenter, dietister, digitala stödjare samt fixare.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla budgetprocessen genom att en utvärdering görs efter varje budgetuppföljning och rutiner och dokument justeras utifrån det som behöver förtydligas eller utvecklas.

För att ta fram prioriterade utvecklingsområden inom äldreomsorgen aggregeras, utvärderas och analyseras olika uppföljningsresultat. I äldreomsorgens årsrapport redovisas nuläget inom äldreomsorgen samt prioriterade utvecklingsområden. Årsrapporten ska fungera som ett underlag för vidare diskussion, dels på övergripande nivå men också på stadsdelsnivå.

Resultatet från verksamhetsuppföljningarna inklusive en analys av verksamhetens kvalitet, både det som fungerar bra och det som eventuellt behöver utvecklas, ger stöd till utförarna i utvecklingsarbetet. Under året kommer utförarna få stöd i hur de kan göra egenkontroller som belyser hur vården och omsorgens som helhet fungerar för de äldre som hjälp i det lokala utvecklingsarbetet.

Kvalitetsuppföljning på individnivå är ett viktigt instrument för att fånga in de enskildas upplevelser av kvaliteten på äldreomsorgsinsatserna. Äldreförvaltningen sammanställer resultaten från uppföljningen årligen och resultaten presenteras på stadsövergripande nivå i äldreomsorgens årsrapport. Resultaten delges även till respektive utförare i syfte att använda resultaten i det lokala utvecklingsarbetet.

Klagomål på äldreomsorgens verksamheter kommer i första hand till berörd verksamhet eller stadsdelsförvaltning. Klagomål, synpunkter och avvikelser som kommer in till äldreförvaltningen behandlas på veckovisa ärendedragningar där biträdande avdelningschefer, inspektörer, kvalitetsobservatörer, avtalsförvaltare och kvalitetssamordnare deltar. Detta för att gemensamt diskutera hur den fortsatta hanteringen ska ske. Åtgärder kan exempelvis innebära kontakt med berörd verksamhet, aktuell stadsdelsförvaltning eller andra berörda aktörer. I vissa fall genomförs en oplanerad inspektion eller särskild granskning i verksamheten. I de fall uppgiftslämnaren lämnat kontaktpuppgifter och önskar återkoppling återförs information om hur ärendet tagits om hand och vilka åtgärder som vidtagits.

Resultaten från olika uppföljningar synliggör också behov av generell kompetensutveckling. Exempelvis har det framkommit att verksamheterna har ett stort behov av att ha kontinuerligt språkstödande arbete i verksamheterna som också kombineras med undervisning som ger betyg i svenska. För att ytterligare stärka medarbetarnas behov av stöd i svenska så samarbetar förvaltningen med arbetsmarknadsförvaltningen för att se om det finns möjligheter att söka ett ESF-finansierat projekt som främjar språkutveckling på arbetsplatserna.

För att möta framtidens kompetensbehov fortsätter arbetet med att införa kompetensstegar för sjuksköterskor och undersköterskor. Tanken med kompetensstegarna är att synliggöra karriärvägar och attrahera nya medarbetare och behålla de som redan är anställda genom tydliga utvecklingsvägar.

Förvaltningen har en drivande och samordnande roll i arbetet med innovation, digitalisering och välfärdsteknik inom stadens äldreomsorg. Digitalisering och välfärdsteknik har potential att höja omsorgskvaliteten för den enskilde genom ökad trygghet, självständighet och meningsfullhet. Samtidigt möjliggörs resurseffektivitet genom att effektivisera de digitala system vi redan har och se över och samordna digitala lösningar i staden. Inom ramen för sammanhållen digitaliseringsplan beslutas om prioriterade stadsövergripande digitaliseringsinitiativ.

Under året kommer arbetet med att utveckla arbetsformer, struktur och organisation som möjliggör verksamhetsdriven digital utveckling att stärkas. Från idé, nytta, utveckling och införande till en aktiv förvaltning. Det finns behov av att utreda vilka relevanta utvärderingsverktyg som kan stödja målbild för effektnytta gällande resurser och användarvänlighet.

Från och med 2023 får äldreförvaltningen och socialförvaltningen tillsammans ansvar för uppstarten av den verksamhetsnära förvaltningen av objekt Sociala system i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna. Den verksamhetsnära förvaltningen av Sociala system kommer under året att fokusera på att etablera strukturerade och enhetliga arbetssätt med stadsdelsförvaltningarna för att fånga upp verksamhetens behov samt informationsutbyte. Därutöver ansvarar den verksamhetsnära förvaltningen för prioritering och utveckling i befintliga system och arbetet med att ersätta de så kallade utförarverktygen, SchemOS,

ParaGå, ParaGå web och Vodok.

Förvaltningen arbetar också för att stärka innovationskapaciteten genom att följa forskning och evidensbaserade metoder för att generera verksamhetsnära idéer och lyfta fram behov av framtida innovationer. Förvaltningen har ett flertal utbyten kring innovation med bland annat Digital Future, akademi och näringsliv. Stadens etablerade samarbete med Karolinska institutet omfattar också frågor som är direkt relaterade till innovation och välfärdsteknikens möjligheter för jämlik hälsa, hälsosamt åldrande och en aktiv livsstil.